

Vi planerar för en Grön och Robust Stad

Biologisk mångfald och ekosystem i balans är avgörande för vår existens och grunden för vårt välbefinnande och en rik och välmående natur. Våra ekosystem förser oss med mat, rent vatten, ren luft och allt annat vi behöver för vår överlevnad. En frisk natur är lika viktig för vårt mentala och fysiska välbefinnande som den är för vårt samhälles förmåga att hantera globala förändringar, hälsohot och katastrofer. Strategin ”Vi planerar för en grön och robust stad” handlar om att kraftsamla inom stadens arbete med biologisk mångfald och ekosystemtjänster genom ett förändringsdrivande utvecklingsarbete.

Mål och inriktning

Strategins arbete är inriktat på att tillvarata, utveckla, integrera och öka andelen stadsgrenska, blå strukturer och ekosystemtjänster vid planering och förvaltning. Centralt i strategin är att inkludera biologisk mångfald i stadsutvecklingen bättre, inklusive att integrera värdet av ekosystemtjänster i alla ekonomiska ställningstaganden och politiska avväganden. Att bygga en robust stad innebär att samhällsplaneringen omfattar behovet av att rusta samhället mot effekterna av klimatförändringar. Den gröna infrastrukturen ska utvecklas som en del i insatserna för klimatanpassning och för att möta de oönskade effekterna av klimatförändringar.

Strategin arbetar i första hand med stadens mål för Naturen och Människan och delmålen:

- Göteborgs Stad sköter och skyddar arters livsmiljöer så att naturvärdena utvecklas
- Göteborgs stad arbetar för renare hav, sjöar och vattendrag
- Göteborgs Stad ökar den biologiska mångfalden i stadsmiljön
- Göteborgs Stad säkrar tillgången till grönområden och nyttjar ekosystemtjänster

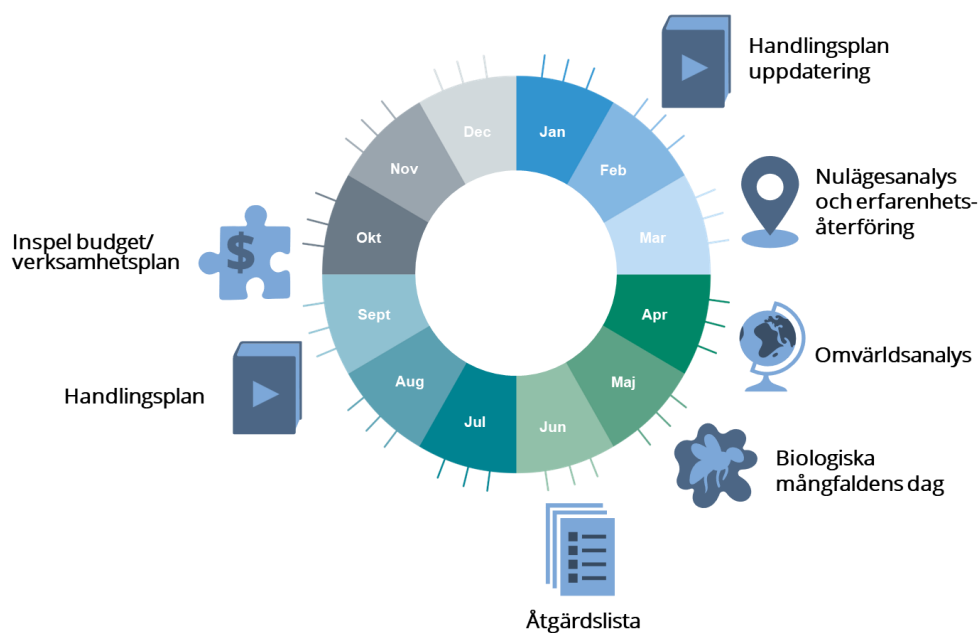
En grön och robust stad är en förutsättning för att kunna säkerställa andra viktiga frågor som klimatomställning, klimatanpassning samt arbete för en jämlik stad. För att nå dit krävs inte bara tekniska lösningar och innovationer, utan också att vi arbetar på delvis nya sätt med bättre samverkan och utbyte mellan olika aktörer inom området. Det kommer också att krävas en omställning av hur vi ser på, värderar och prioriterar dessa frågor i relation till andra frågor i stadsutvecklingen. Förståelsen för frågorna behöver öka samtidigt som rätt kompetens används i rätt delar av våra processer. Vi måste bli bättre på att både lyfta och tydliggöra värdet av biologisk mångfald och ekosystemtjänster i hela stadsutvecklingen. Strategin har identifierat fyra utvecklingsområden som är avgörande för måluppfyllelsen, det handlar om att utveckla bättre arbetssätt, bättre värdering, höjd förståelse samt bättre verktyg och underlag. (se bild).

Övergripande utvecklingsområden och mål för strategiarbetet Grön och robust stad

Så arbetar vi

Arbetet i strategin följer framtaget årshjul som innebär att vi årligen presenterar de åtgärder som ses som prioriterade inför nästa år, med ett flerårigt sikte och utgångspunkt i de identifierade utvecklingsområdena.

Viktiga utvecklingsarbeten

Strategin har redan initierat och varit drivande i flera åtgärder som tillsammans svarar mot de utpekade utvecklingsområdena och som möjliggör en större möjlighet att öka den biologiska mångfalden såväl som leveransen av ekosystemtjänster.

Hela Stadens Grönska (2024–2025)

Tidigt i strategiarbetet identifierades behovet av ett nytt arbetssätt på områdesnivå för att bättre kunna hantera flera av stadens utmaningar kopplade till biologisk mångfald och

ekosystemtjänster. Därför initierades projektet Hela Stadens Grönska med syfte att utveckla och testa ett områdesbaserat arbetssätt i samverkan mellan kommunala och privata aktörer.

Projektet har i första hand bidragit till utvecklingsområdet bättre arbetssätt, genom att ta fram och pröva nya processer för hur biologisk mångfald och ekosystemtjänster kan integreras och samordnas i planering och genomförande på områdesnivå. Vidare har projektet stärkt och utvecklat bättre verktyg och underlag genom utveckling och konkretisering av verktyg och processtöd för hantering av biologisk mångfald, ekosystemtjänster och värme på områdesnivå. Genom samverkan mellan olika aktörer och gemensamma arbetsprocesser har projektet även bidragit till en ökad förståelse för hur biologisk mångfald och ekosystemtjänster kan tillämpas i ett samverkansprojekt.

Grönstrategiskt forum (2025-)

Under 2025 startade ett grönstrategiskt forum, med tillhörande ledningsforum, som ska fungera som en gemensam arena för medarbetare. Syftet är att skapa strukturerade former för informations-, erfarenhets-, och kunskapsutbyte. Forumet som är förvaltningsöverskridande bidrar främst till utvecklingsområdet höjd förståelse genom att öka kunskapsnivån, synliggöra pågående arbeten samt skapa gemensam förståelse för hur biologisk mångfald och ekosystemtjänster kan integreras i verksamheten. Samtidigt stärker forumet bättre arbetssätt genom att erbjuda återkommande träffar och samverkansyta mellan olika funktioner i organisationen.

Kartläggning Grön Infrastruktur (2024-2025)

Systemnivån i naturen har inte tidigare kunnat beskrivas eller analyseras. Därför initierades ett arbete med att ta fram en metod och en kartläggning av stadens gröna infrastruktur. Kartläggningen har utvecklats som ett strategiskt planeringsunderlag och analysverktyg. Arbetet bidrar i första hand till utvecklingsområdet bättre verktyg och underlag genom att fungera som ett nytt kunskapsunderlag som möjliggör analyser av grön infrastruktur på systemnivå. Kartläggningen stärker även bättre värdering genom att synliggöra ekoloska samband och funktioner tidigt i planerings- och beslutsprocesser.

Handslag biologisk mångfald (BeeGo) (2025 -)

Staden har gått med i ett handslag för biologisk mångfald som är en överenskommelse där aktörer från näringsliv och kommunala förvaltningar och bolag skrivit under en avsiktsförklaring för att tillsammans ta krafttag för att gynna biologisk mångfald och främja ekosystemtjänster. Deltagandet i handslaget bidrar till alla utvecklingsområden genom ökad kunskapsdelning och en gemensam arena för att arbeta mot målen om en högre biologisk mångfald och ökad leverans av ekosystemtjänster.

Utbildning Biologisk mångfald (2025-2026)

Det pågår ett arbete med en planerad utbildningsserie som syftar till att öka kunskapen om biologisk mångfald och ekosystemtjänster i staden. Under våren 2026 utvecklas en digital grundläggande utbildningsserie om biologisk mångfald och ekosystemtjänster, med lansering sommaren 2026. Primär målgrupp är medarbetare som arbetar på de stadsutvecklande förvaltningarna, bostadsbolagen, välfärdsförvaltningarna samt idrotts-

och föreningsförvaltningen. Under hösten påbörjas riktade, fördjupade utbildningar inom biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Gemensam målbild Naturen (2025-2026)

Tillsammans med miljöförvaltningen har ett arbete med gemensam målbild för biologisk mångfald startat. Tre målbilder för inner-, mellan-, och ytterstad har utvecklats under 2025. Referensgruppen för målbildsarbetet (Miljöförvaltningen och Stadsbyggnadsförvaltningen) har som mål att färdigställa effektlogikerna för målbilderna under 2026 och planera för att dessa ska kunna verkställas 2027. En gemensam målbild bidrar till att stärka stadens arbetssätt samt till en ökad förståelse. Genom att skapa samsyn och en gemensam riktning mellan stadens förvaltningar och bolag underlättas samordning och tillämpning samtidigt som målen i miljö- och klimatprogrammet blir mer konkreta.

Utmaningar framåt

Även om strategin tydligt arbetar med de identifierade utvecklingsområdena behöver mer göras om vi ska klara våra mål och ganska mycket mer dessutom. Målen i miljö- och klimatprogrammet ska dessutom vara uppnådda redan år 2030, vilket gör att vi har bråttom. Det innebär också att ett delvis nytt fokus och ökad tydlighet behövs i arbetet framåt. Fokus behöver ligga på att:

- **Öka insatserna i den befintliga staden;** förvaltning och skötsel av stadens befintliga naturområden kommer att bli avgörande och behöver prioriteras och resurssättas i alla led om målen ska kunna nås.
- **Stärka statusen på frågorna;** Biologisk mångfald och ekosystemtjänster behöver bli en naturlig del av stadens utveckling och prioriteras högt i avvägningar och beslut i hela organisationen.
- **Samarbeta bättre inom staden:** Det finns många samordningsvinster kvar att göra i staden. Förvaltningar och bolag behöver samordna sig bättre både internt och sinsemellan för att gemensamt nå högre och längre än man gör ensam. Hela stadens grönska utgör en metod och ett nytt arbetssätt för att öka samverkan på områdesnivå.
- **Samarbeta mer med näringsliv, civilsamhälle och medborgare;** Stadens egen mark kommer inte räcka, vi behöver få med alla som äger och förvaltar mark eller på annat sätt vill delta i arbetet. Deltagande och samordning inom handslaget för biologisk mångfald är en nyckelfaktor för detta men även mer utåtriktat arbete på förvaltningarna.
- **Pröva nya arbetssätt och implementera det utvecklingsarbete som görs;** Under senare år har flera metoder och arbetssätt kopplat till gröna och blå frågor testats och utvecklats. Förvaltningar och bolag behöver våga fortsätta att testa nytt, men även gå från teori till implementering av tex metoder som Hela Stadens Grönska och våga prioritera nya arbetssätt i den vardagliga verksamheten.
- **Stärka styrning och efterfråga resultat;** Omställning behöver bli en mer naturlig del av förvaltningar och bolags uppdrag och vardagliga arbete. Det är viktigt att omställningen efterfrågas från styrande och beslutande nivå och att nya eller förändrade arbetssätt prioriteras.
- **Fånga upp strategins arbete och prioritera föreslagna åtgärder;** Strategin har idag ingen formell mottagare för framtagna åtgärder. Strategin föreslår åtgärder

som kan stärka miljömålsarbetet och implementeringen av åtgärderna behöver bli en naturlig del av såväl verksamhetsplanering som budgetprocess. Linjeorganisationen behöver bli bättre på att ta omhand det som kommer från strategin och implementera det i verksamhetsplanering, budget mm.

Prioriterade åtgärder inom strategiarbetet

Under 2025 har strategin utifrån detta arbetat med att identifiera sådana åtgärder som bör genomföras och som kan få god effekt på målen, även på kortare sikt. Åtgärderna ska ses som de åtgärder som bör genomföras 2026–2028. De är indelade i ”samverkansåtgärder” och ”riktade insatser”.

Samverkansåtgärder är åtgärder som strategin bedömt kräver ett brett aktörsövergripande samarbete för att kunna genomföras. De kännetecknas av att flera förvaltningar och bolag behöver delta aktivt, bidra med sina resurser och gemensamt driva arbetet framåt. För att lyckas behöver samverkansåtgärderna ofta organiseras i form av projekt med fördelning av ansvar.

De riktade insatserna utgör strategins förslag till åtgärder för enskilda förvaltningar och bolag. De syftar till att uppmärksamma och förstärka sådana insatser som är särskilt viktiga för att nå de gemensamma målen. Åtgärderna kan innebära att pågående arbete behöver intensifieras/förändras, att nya initiativ startas eller att resurser omfördelas för att möjliggöra ökad måluppfyllelse.

Samverkansåtgärder

- Ljus- och mörkerplan
- Kompensationsåtgärder i investering och reinvestering
- Inventera stadens grönytor avseende naturvärde och potential
- Hela Stadens Grönska - fas 2

Riktade insatser

- Förvaltning och skötsel för ökad biologisk mångfald
- Biologisk mångfald som investering
- Utveckla teknisk handbok för biologisk mångfald
- Bygg fler naturbaserade dagvattenanläggningar i befintlig stad
- Rådgivande och utåtriktad funktion för biologisk mångfald
- Samordnande funktion för biologisk mångfald

De prioriterade åtgärderna är ett viktigt inspel till förvaltningar och bolags interna budgetarbete och verksamhetsplanering. De är dessutom en möjlig grund för den politiska styrningen, där de kan utgöra underlag för politiska uppdrag, tilldelning av riktade medel eller styrningen av verksamheterna i övrigt. Det är nu upp till politik och utpekade ansvariga förvaltningar att arbeta för att åtgärderna genomförs. Tidigare år har åtgärder startats via såväl verksamhetsplanering (tex Grönstrategiskt forum) som politiska uppdrag (Hela Stadens Grönska och Kartläggning av Grön Infrastruktur). Under 2026 kommer strategin att arbeta med att följa upp åtgärdsförslagen, driva på arbetet och verka för att de som inte startas genomförs.

Organisering och kontakt

Strategiansvarig nämnd/bolag: Stadsbyggnadsnämnden

Samordningsansvarig(a): Martin Knape, Tyko Lang

Organisering och involvering: Utöver stadsbyggnadsförvaltningen bidrar även följande i arbetet:

Exploateringsförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen, stadsfastighetsförvaltningen, miljöförvaltningen, kretslopp och vatten, Framtiden AB, Bostadsbolaget, Familjebostäder, Poseidon, Älvstranden Utveckling AB, Business Region Göteborg.

Martin Knape och Tyko Lang, strategiansvariga

Länkar och bilagor

- Prioriterade åtgärder 2026–2028